

Spoštovani gostje, dragi prijatelji Soče, dragi krajani!

Ko stopimo k Soči, se zazremo v njeno **smaragdno globino**. V njej se zrcalijo gore, nebo in mi sami. Soča je več kot voda – je pesem narave, dih pokrajine in tok spominov, ki povezujejo generacije in dva naroda. Danes smo se zbrali, da počastimo njen praznik. Da se ji zahvalimo, ker nam daje življenje, lepoto in mir. A hkrati tudi zato, da se spomnimo – voda ni samoumevna. Je dragocenost, ki jo moramo varovati. In zato je vsaka priložnost dobra, da o tem spregovorimo.

Med nami prav lepo pozdravljam Mateja Arčona, podpredsednika vlade RS in Ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu – počaščeni smo, da ste danes v Desklah z nami. Lepo pozdravljeni tudi gostje iz Italije – iz Občine Fiumiccielo Villa Vicentina je danes tu 20 mladostnikov iz parlamenta mladih, pozdravljam župana Občine Fiumiccielo Villa Vicentina Alessandra Dijusta, Evo Sfiligoi – občinsko odbornico za mladino, Marca Ustulina občinskega odbornika za prostorsko načrtovanje ter Michella Fernettija- občinskega odbornika za okolje. Lepo pozdravljen župan Občine Kanal ob Soči, Miha Stegel, in podžupaniji – Valentina Humar ter Barbara Fajdiga Perše.

Dobrodošel med name tudi podžupan Občine Nova Gorica Marko Trebušon.

Zakaj in kako je med nas prišel DAN SOČE?

Na pobudo Nadje Velušček in Anje Medved, avtoric filma o Soči in ljudeh ob njej z naslovom Trenutek reke, je Zavod RS za varstvo narave spomladi 2010 pripravil utemeljitev za razglasitev dneva reke Soče. Vse od takrat dalje 14. oktobra praznujemo Dan reke Soče. Njegov namen je ustvarjanje sožitja vseh, ki živijo med njenim izvirom in izlivom, predstavitev umetniškega ustvarjanja, povezanega z reko in življenjem ob njej, znanstvenih in raziskovalnih preučevanj Soče ter ozaveščanje o pomenu varstva reke in izboljšanju sonaravnega stanja v prihodnosti. V projekt Dneva Soče so vključene vse občine v porečju reke Soče in reke Vipave, tako tudi občina Kanal ob Soči. Vsaka izmed 13 posoških občin za dve leti prevzame tradicijo obeleževanja. Občine si po sistemu štafetne palice predajo skulpturo, ki simbolizira ta dan. Občina Kanal ob

Soči je ta simbol prejela oktobra 2023 iz rok občine Renče Vogrsko za obdobje dveh let. V projekt so poleg občine Kanal ob Soči in Zavoda za turizem, kulturo, mladino in šport Kanal bile vključene Osnova šola Deskle in Osnovna šola Kanal.

Hvala vama, draga Nadja in Anja. Upam, da sta zadovoljni s potekom te vajine **bistre** ideje in upam, da **teče** v pravo smer.

Hvala Občini Kanal ob Soči in županu Mihi Steglu, da nam je zaupal organizacijo te tako pomembne prireditve. Iskrena hvala za prilžnost.

V teh dveh letih sta obe naši osnovni šoli, Osnovna šola Kanal in Deskle, skupaj z učenci in učitelji izvedli številne projekte, s katerimi so odkrivali pomen reke in vode. Junija 2024 je "štafeto" prevzela Osnovna šola Kanal, marca letos pa jo je predala Osnovni šoli Deskle. To je dokaz, da lahko prav mladi postanejo ambasadorji narave in Soče.

Naj gre zato iskrena zahvala obema ravnateljicama, Ani Košuta Skok in Barbari Kragelj Jerič, ki sta s svojo vizijo in predanostjo omogočili, da je Soča postala del vsakdana otrok. Posebna hvala pa tudi gospe Mojci Petelin, ki je – kljub zasluženemu času zase – z veseljem prevzela priprave na današnji dogodek in nas povezovala zadnje mesece. Brez njenega truda in srčnosti si ne bi vi, spoštovani gostje ogledali tako čudovito dogajanje. Hvaležni smo tudi učiteljicama glasbe in mladim pevcem iz obeh šol, hvala učiteljici Aldi Zimic Ozebek, ki nas je scensko popeljala na breg reke Soče. In ne nazadnje – hvala Marku Mafiju, ki je ustregel vsem našim tehničnim željam. .

Soča povezuje in je spet dobila svoj glas. Da je temu tako pričajo številni trenutni projekti, ki se jo tičejo. Recimo med nami sta tudi g. Žagar iz Poljubina, ki je napisal knjigo z naslovom Soča – skrivnostna reka, pa gospod Marko Pelhan, ki z umetniško-znanstvenim projektom obravnava porečje reke Soče od izvira do izliva, pa umetnik Jernej Skrt, ki bo te dni odprl razstavo o Soči v naši galeriji Rika Debenjaka in še bi lahko naštevala.

Dragi vsi – Soča je več kot reka. Je reka spominov, ki nas povezuje s preteklostjo. Je reka življenja, ki daje kruh, navdih in sprostitev v sedanjem trenutku. Je reka prihodnosti, ki nas uči, da brez čiste vode ni prihodnjih rodov.

Danes se naša zgodba nadaljuje. Simbol dneva Soče – skulptura, ki kroži med občinami in povezuje skupnosti ob reki – bo sedaj za dve leti odpotovala čez mejo, v Italijo, v občino Fiumicello Villa Vicentina

To je močan znak, da Soča ne pozna meja, da povezuje dva naroda, dve kulturi, dve srci. Tako kot njen tok presega meje, jih tudi mi z današnjim praznikom brišemo in gradimo skupno prihodnost. Zato – negujmo Sočo, bodimo ponosni nanjo, čuvajmo jo. Naj nas še dolgo združuje v praznovanju, ustvarjalnosti in povezanosti – od izvira do izliva, V Slovenij in v Italiji.